

Ö-bladet

nr 11, november 2024

Ö-bladet från Vinön i Hjälmarén

Några ord från redaktionen

När oktober övergår till november är det höstlov i skolorna, vilket också kallas för läslov. Tanken är att försöka få barn att läsa böcker mer, så den veckan görs olika satsningar på bibliotek och på andra ställen. Några äldre här på ön har minnen från ett annat sorts lov, potatislovet som var någon gång under hösten. Barnfamiljerna på ön inledde lovveckan med ett gemensamt pizzakalas i vårt skolhus här på ön. Det har också varit Halloween på olika sätt. En knackning på dörren med ett "Bus eller godis" har kanske några fått. I södra byn gick det runt en söt liten pumpagubbe, han hade inga tankar på något bus och blev glad för lite godis och äpple.

Vi har också återgått till vintertid eller normalt看, vilket kan ställa till det för en del personer. Men vi fick faktiskt en timme extra på söndagen.

Bror trivdes som Pumpagubbe.

Vad händer under november månad och lite i december? Det kan man läsa om i Ö-bladet!

På onsdagarna under november blir det akvarell-målning med Elin Gustavsson i skolan. Det är ett halvår sedan sist och Carina Berg som har varit den som kommit med akvarellmålarlådan tidigare, kommer säkert dyka upp några gånger nu också och hjälpa till med inspiration och tips. Läs mer längre fram i bladet!

I det här numret kan du läsa om lördagen den 2 november, Alla helgons dag, när föreningen uppmärksammade Olle Nilsson som skulle ha fyllt 100 år i slutet av månaden. En annan vinöbo, Anders Winstrand, skulle också ha fyllt 100 år, men gick bort förra året. Den aktningvärda åldern är det tyvärr få som uppnår, men vi har en trogen läsare av Ö-bladet som tillbringat många somrar av sitt liv på Vinön. Bättre sent än aldrig kommer en liten hälsning här!

Robert James fyllde 100 år i september och vi vill sända våra gratulationer till dig!

Tack alla som har lämnat bidrag till detta ö-blad!

Den stämningsfulla höstbilden på framsidan har Catrine Neiler tagit.

Vi önskar alla våra läsare en fin höstmånad! Hälsningar Redaktionen / Eva Widlund

Bidrag till Ö-bladet skickas varje månad till o-bladet@vinon.se eller lämnas i Ö-bladets blåa postlåda vid dörren till skolan. Datum som gäller: Bidragen önskas senast den 15:e i varje månad för att vi ska hinna få till ett Ö-blad till månadsskiftet.

Uppskattar du att få Ö-bladet? Bli då medlem i Vinöns kultur- och hembygdsförening!

Ö-bladet är Vinöns lokala tidning, utgiven och bekostad av Vinöns kultur- och hembygdsförening. Som medlem kan man få tidningen till sin e-postadress, se till att anmäla aktuell adress! Utdelning i postlådor på ön sker i begränsad omfattning. Önskar någon få tidningen skickad till en annan adress kan det gå bra om man lämnar adresserade och frankerade kuvert med **dubbelt porto** och **märkta med de månader** som man vill ha tidningen. Då kan redaktionen lätt stoppa ner ett exemplar av ett Ö-blad i färdiga kuvert och lämna till lantbrevbäraren. Anmälan görs till Redaktionen!

Postadress: Ö-bladet, Vinöns skola, 715 93 Vinön E-postadress: o-bladet@vinon.se Hemsida: www.vinon.se
Vinöns kultur- och hembygdsförening, e-postadress: hembygdsforeningen@vinon.se

BLI MEDLEM I FÖRENINGEN! Medlemsavgiften för 2024 är 150 kr för enskild medlem och 300 kr för familj. Föreningens Swish-nummer: 123 396 25 29, Bankgiro: 190-1206. Skriv på meddelande: Medlemsavgift 2024, namn och adress, postadress/e-postadress.

Det finns möjlighet att ge frivilliga bidrag till föreningen i en sparbössa i skolan eller använda SWISH till hembygdsföreningen 123 396 25 29 - Tänk på att skriva meddelande och avsändare!

SIDAN 3

Information från Vinöns kultur- och hembygdsförening november 2024

Efter en ganska hektisk oktobermånad med många aktiviteter går vi in i, vad som ännu ser ut som, en lite lugnare november. Ni kommer kunna läsa mer om föreläsningen, filmvisningen, en resa till Aspö på representantskapsmöte för SRF, energiprojekt och besök från Visingsö och en kväll med pizza för barnfamiljerna.

Det finns ingen hyresgäst till caféet i nuläget så styrelsen vill uppmana alla våra medlemmar att ta sig en funderare på hur vi vill använda våra lokaler. Det är fantastiskt trevligt att ha ett café på sommaren i skolan. Caféverksamheten är verkligen uppskattad, men det gör också att en del av huset inte kan användas under större delen av året. Det finns för- och nackdelar med det mesta så vi uppmanar alla medlemmar att fundera på hur vi ska göra till nästa år.

Catrine Neiler kommer att städa skolan under det kommande året. Det kommer bli en högre kostnad för städning än tidigare så vi vill verkligen uppmana alla som använder skolan att göra sitt bästa för att städa efter sig.

Styrelsen har ett förslag på att vi gör en arbetsdag med staketet samma dag som det är nästa årsmöte för VKHF. På så sätt får vi mycket gjort på en dag och behöver inte sätta av flera dagar för ideellt arbete.

Luftvärmepumparna i Missionshuset har fått service.

Nästa styrelsemöte är lördagen den 16 november kl. 10.00
Hör av dig om det är något du funderar på eller vill att det ska tas upp.

Styrelsen genom Rose-Marie önskar alla en fin höstmånad!

Julbord på Vårdshuset **lördag och söndag 14 – 15 december**

Vintern närmar sig med stormsteg , och vi börjar planera julbord på Vinöns vårdshus helgen den 14 - 15 december.

Lördagen Klockan 14.00 serverar vi en jullunch, pris 345 kr (buffé)
Klockan 18.00 dukar vi upp ett klassiskt fint julbord, 545 kr

Söndagen klockan 12.00 -16.00 avslutar vi med ytterligare en jullunch, 345 kr
Boka bord på tel. 076-85 32 659

Varmt välkomna till oss på Aptit, Vinöns vårdshus

Julmarknad på Vinön **lördag 14 december kl 13.00-17.00**

Ta med vänner och bekanta och kom till Vinöns skola.

Försäljning av kaffe och bröd, kalender 2025, vinöprodukter m. m.

Mer information kommer i nästa nummer av Ö-Bladet.

Bordsanmälan till Yvonne Karlsson tel. 0739 28 04 05
senast fredag 6 december. Bordshyra 60 kr

VÄLKOMNA!

Vinöns kultur- och hembygdsförening

Kalender 2025

Vår fina kalender med tama och vilda djur på ön finns nu att köpa i skolan under bibliotekstid, i Nygårds Handelsbod och på julmarknaden eller ring till Christina Ekblad 070 671 24 33.

Kalendern kostar 120 kr.

Är det någon som vill hjälpa till att sälja kalendern för att få in pengar till vår förening.
Kontakta då Christina eller någon i styrelsen!

Vinöns kultur- och hembygdsförening

Pizzakväll för barnfamiljerna

För en månad sen ungefär satt Elin Gustavsson och jag på altanen i solen och tänkte att vi borde ordna något för barnen på höstlovet och kom fram till att vi med stöd från VKHF skulle fixa pizza till barnen och deras föräldrar. När det började dra ihop sig till rätt datum var både Elin och jag lite fundersamma om det verkligen var en bra idé...

Men det blev jättebra, 28 barn och föräldrar kom och Alva sminkade och lekte med alla barn, det blev även lite dans!

Rose-Marie Hellén

Alla helgons dag

Det var många som kom för att tända ett ljus för nära och kära på lördagen den 2 november. Det första ljuset tändes för Olle Nilsson som skulle ha fyllt 100 år den 27 november i år. En skärm med bilder från Olles liv fanns på plats och några fotografier stod också uppställda på ett bord intill orgeln. Två brickbord var fyllda med sand och användes som ljusbärare. I dessa var det många ljus som brann. Brickborden var uppställda på var sida om altaret.

Tack Hampetorps skola som lånat ut de rullbara väggarna där vi monterat den lilla utställningen med bilderna på Olle och minnen från hans liv, dessa kommer att finnas kvar att titta på även när skolan får tillbaka ställningen.

Folk kom och gick under hela dagen, gamla som unga och det märktes att det var uppskattat att samlas i missionshuset och minnas de nära och kära. Det fanns fika och många satte sig ner för att fika och prata tillsammans.

Tack Askers
– Lännäs
församling
för de fina
brickbord
som vi fått
till låns.

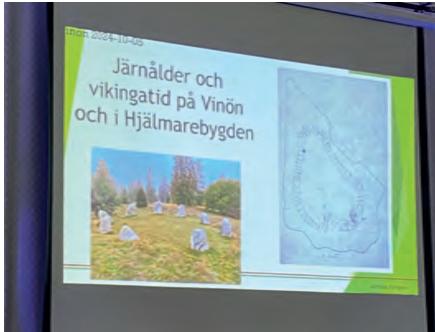

Tack
Christina Ekblad, Yvonne Karlsson och
Helen Andreasson för ett gott samarbete.
Tack Ethel Pettersson och Eva Svensson
för bidrag. /Catrine Neiler

Järnålder och vikingatid på Vinön och i Hjälmarebygden

Vikinger var inte en etnisk folkgrupp utan att vara viking var mer som ett yrke som en resande krigare. Vinön har varit bebodd sedan järnåldern och Vinön är omnämnd på en runsten i Åsby, Stora Mellösa. Det och mycket mer fick vi veta på föredraget som arkeologen Andreas Forsgren höll i Missionshuset lördagen den 5 oktober.

Föredraget lockade många besökare och Missionshuset var fullsatt denna eftermiddag när vi fick följa med på en tur runt i Närke i vikingatid med både gravfält och runstenar. Vikingatiden är den senare delen av järnåldern innan medeltiden tar vid, ungefär 800 e. kr till 1000 e. kr.

Andreas berättade att typiska fornlämningar från järnåldern är stolphål efter byggnader som kan upptäckas i åkermark. Det är också gravfält och lösfynd. Också ortnamn kan ge indikationer på vikingatid som namn

med: -tuna, -sta, och -inge i namnen. Vad namnet Vinön kommer ifrån har det varit delade meningar om men Andreas berättar att "vin" är ett ord för betesmark så det kan komma av "en ö med god betesmark". Enligt Svenskt ortnamnslexikon kommer dock förleden "vin-" från ett dialektord för fågellek, vilket i sådana fall betyder att lekplatser för skogsfågel har funnits på ön.

Runt om i Närke finns flera gravfält. Till exempel i Glanshammar nära kyrkan finns stora gravhögar. Och i Odensbacken finns gravfält med 45 högar och en runsten. Även i Segersjö finns stora gravhögar. Ibland kan de vara svåra att upptäcka i naturen men ibland syns de mer tydligt.

Gravhögar finns i olika storlekar och kallas olika beroende på hur stora de är. Är gravhögen mer än 20 meter i diameter kallas den storhög och är den mer än 30 meter i diameter kallas den kungshög, vilket inte behöver innebära att en faktisk kung ligger begravd i dem – men väl att någon betydelsefull person ligger begravd där.

Åsbystenen eller Åsbyblocket

I Närke finns omkring 25 runstenar och en av dem finns i Åsby, Stora Mellösa och kallas Åsbystenen eller Åsbyblocket. På stenen står det: "Anund lät hugga denna sten efter Bolle sin fader. Han vart död på Vinön". Inristningen är utan tvivel från första halvan av 1000-talet, det vill säga sen vikingatid och Vinön är det enda ortsnamn i Närke som ristats på en runsten och som därmed finns tidigast i skrift.

Hur ser det ut på Vinön då?

På Vinön finns två olika gravfält – södra och norra gravfältet vilket tyder på att det funnits två gårdar eller byar på ön på Vikingatiden. Gravfälten fanns i anslutning till gårdarna/byarna där man bodde. Det var vanligt att lägga sina gravar på gårdens egen mark, så av det kan man dra slutsatsen att den ursprungliga södra byn låg i närheten av det södra gravfältet och att norra byn låg runt om där norra gravfältet ligger. På 1000-talet började kristendomen och på 1100-talet när den slagit genom började man begrava sina döda vid kyrkor i stället. Så då slutade man att använda sina gravfält till begravning men de övergavs inte utan fanns kvar och besöktes.

Det vanligaste sättet att ta hand om sina döda var att bränna dem på land. Man gjorde ett gravbål och när detta sloknat lade man på stenar och jord vilket har resulterat i de högar man kan se på gravfälten. Ibland samlade man ihop ben efter bränningen och lade dem i en kruka som begravdes men ofta täckte man helt enkelt över gravbålet.

Södra Vinöns gravfält

Detta gravfält är det största och troligtvis det äldsta av de två. Det består av 35 fornlämningar – 2 högar, 31 flacka högar, en treudd och en skeppssättning. Andreas poängter att en skeppssättning inte betyder att det är ett skepp eller båt som är nedgrävt utan att det är en grav som är i form av en båt.

Norra Vinöns gravfält

Gravfältet består av 20 registerade gravar – tre högar, 15 stensättningar, en domarring och en rest sten. Gravfältet är delvis förstört på grund av att vägen dragits rakt över gravfältet. Men man kan se lämningar på båda sidor om vägen. Andreas berättar att vi kan nog också konstatera att vägen gick där redan när gravfältet började brukas på järnåldern, men då den breddats och jämnats ut sedan dess är det detta som skadat gravar snarare än vägens första anläggande. Avseende domarringen berättar Andreas att det förr var en vanlig föreställning är att det var en ring där man höll ting och bestämde saker. Och det kan det vara men det är också en form av grav. Domarringen undersöktes 1937 och då hittade man en brandgrav med brända benrester i samt ett bandformigt järnbleck.

Här har det angetts att det också ska finnas en skeppssättning som går under vägen - eller snarare till större delen är förstörd av vägen - men det är lite delade meningar om det. På en gravfältskarta från 1934 finns den angiven med ett frågetecken men från den inventering som är gjord på 1950-talet och en från 1980-talet finns den inte med. - Det kan mycket väl ha funnits en skeppssättning där som var synlig vid karteringen 1934, men eftersom den på grund av skador från vägen ansågs osäker redan då är nog reda fakta om detta för alltid höljt i tidens dunkel, berättar Andreas.

Men visst väcker det nyfikenhet att lära sig mer om de två gravfälten på Vinön.

Kartan i skolhuset

Kvällen avslutades med en god och trevlig middag i skolhuset som Mariette och P-A Rehnwall arrangerade, för de som kunde och ville.

Under kvällen kom en fråga om den gamla fina kartan som finns på bild där. Andreas hälsar att den äldre kartan som finns i skolhuset är en geometrisk avmätning från år 1692 och det utgör den äldsta kartan över Vinön. Kartan är upprättad av lantmätare Gabriel Thoring.

Föredraget var ett samarbete med Vinöns kultur- och hembygdsförening och Hjälmarpärlor AB.

Text: Lena E. Hagsten

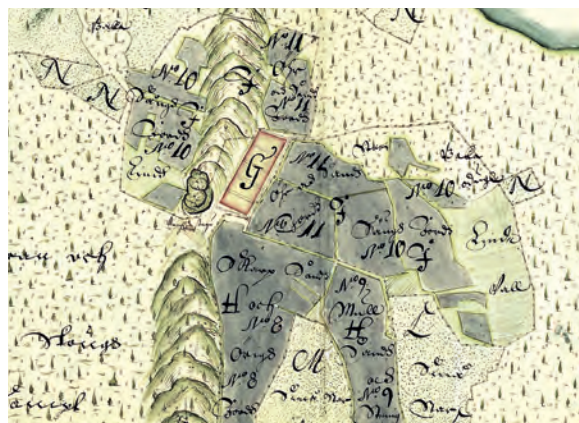
Föredrag: Arkeolog Andreas Forsgren.

Foto från kvällens föredrag:

Birgitta Åberg.

Foto av Åsbystenen, Norra gravfältet och kartan, från boken, Vinön - en resa av Bo Ek.

Foto: Södra gravfältet, Eva Widlund.

Ren energi för EU:s öar - Clean Energy for EU Islands (CE4EUI)

Vinön är tillsammans med Holmön, Ven och Visingsö med i projektet som heter Clean Energy for EU Islands. Öland och Gotland är också med men de har var sitt eget projekt. Projektet har som mål att öarna i EU ska minska sitt beroende av fossila drivmedel och på så sätt minska utsläppen av koldioxid. Det finns pengar till några resor och vi får teknisk support, resten av allt arbete sker genom egna ideella krafter på öarna. Fram till maj ska vi på Vinön ha skrivit en plan, en slags agenda där vi beskriver nuläget på ön och hur vi vill arbeta med energifrågor i framtiden.

Det har faktiskt rört lite på sig i det här energi-projektet. Vi har fått ett erbjudande om att ett företag från Italien som heter "Bluenergy Revolution" ska räkna på möjligheterna till att konvertera färjorna till våra öar till vätgasdrift. Det låter kanske lite konstigt men jag har skickat i väg den info vi har om våra färjor som går till Vinön, så får vi se vad de kommer fram till.

Trafikverket har som mål att vara fossilfria fram till 2045. Vilket betyder att alla färjeleder ska lägga om sin drift så att färjorna drivs med el eller möjligen vätgas. Trafikverket har tagit fram en skrift som beskriver det här som heter "Den gula färjan ska bli grön". Vinöleden är inte med i planerna för den här omställningen än.

Vid ett möte med Trafikverket (genom Skärgårdarnas Riksförbund har vi möte med Trafikverket en gång på våren och en gång på hösten) så frågade jag om vad de har för planer för Vinöleden, Trafikverket hade inga planer för vår led i nuläget. Trafikverket var faktiskt villiga att lyssna på vad man kommer fram till från Bluenergy Revolution, vilket jag anser vara mycket positivt.

Jag har även fått kontakt med Örebro kommuns energirådgivare Thomas Giege, vilket är bra och han var positiv till vårt projekt.

Vi har också haft tre Visingsöbor på besök, nämligen Bertil, Kjell och Emma. Några av oss Vinöbor pratade med dem under sista helgen i oktober och vi kom fram till att vi har ungefär liknande utmaningar. De har fördelen av att ha kommunens energirådgivare Emma bosatt på Visingsö. De är också fler vilket gör att det finns fler som tycker att energifrågor är viktiga men kanske också att det är svårare att nå ut med information till alla och att det är svårare att få fram information till den kartläggning vi ska göra. De har gjort samma iakttagelse som vi att

energifrågor lätt kopplas ihop med beredskap och de ska jobba vidare med det. På Visingsö har man också startat en bokcirkel om fler aspekter av hållbarhet vilket också skulle kunna vara intressant för oss.

Jag återkommer med mer infor i kommande Ö-blad!
Hör av dig om du vill veta mer eller prata om CE4EUI.

Hälsningar Rose-Marie Hellén!

(rosie.oru@gmail.com)

Gudstjänst söndag 17/11 kl.13,45

Söndagen före Domsöndagen

Gudstjänst med Carina Berg, efteråt fika och samvaro, musik med David Berg

Svenska kyrkan

ASKER- LÄNNÄS FÖRSAMLING

Akvarellmålning i skolan på onsdagar kl.18.00 i november

Elin tar med sig stora lådan med material för akvarellmålning, måla precis som du vill! Om du hellre vill ta med dig din stickning, virkning eller något annat att pyssla med är du varmt välkommen att göra det!

Svenska kyrkan

ASKER- LÄNNÄS FÖRSAMLING

Tjejträffar i november

Vi träffas som vanligt på tisdagar kl 18.00 i skolan med varierande program. Observera! *Tisdag den 19 nov* är det kransbindning i Monas garage med "drop in" under eftermiddagen.

Alla, gamla som nya är varmt välkomna!

Hälsar Tjejgruppen/Mariann

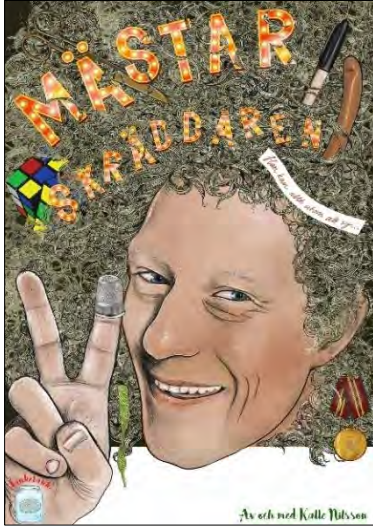

Vinöns Bibliotek har öppet söndagar 16–17

Här finns böcker för alla åldrar

Välkommen till biblioteket i Vinöns skola!

Hälsningar Yvonne, 0739 28 04 05

Det händer i Vinöns Missions- och kulturhus

Barnteater

Alla barn är välkomna till Missions- och kulturhuset lördag den 21 december kl. 11.00 på teater.

Då visas teaterföreställningen Mästerskräddaren med Kalle Nilsson.

Gratis entré Välkomna!

Birgitta & Ingemar

Café Bakfickan tar lite höstledigt under november.

När de har öppet nästa gång meddelas på deras facebookside och på Vinöns anslagstavlor, både digitalt och på de som finns på ön.

Välkomna åter! hälsar Mari och Tomas

Budbilen utför transporter till Vinön

På torsdagar kommer vi med matkassar från handla.24

Vi erbjuder flera tjänster för boende på Vinön.

Dessa tjänster kan vara hämtning från Örebro till Vinön eller från Vinön till Örebro.

Har ni till exempel något som ni behöver hämta ut i Örebro som vi kan ta med till Vinön?
(Hämtas onsdag i Örebro till Vinön torsdag)

Eller har ni något som ni vill lämna in i Örebro som vi kan ta med på torsdagen?
(lämnas torsdag alt fredag i Örebro)

Detta för en mindre ersättning och bättre flexibilitet för boende på Vinön.

Låter detta intressant?

Kontakta oss då på 019-25 76 00

Filmvisning i Vinöns kulturhus en lördagskväll i oktober

Först visning av en dokumentärfilm om ett annorlunda ö-liv och därefter fullsatt på Bakfickan med god mat och mycket prat. Kunde inte bli bättre!

Besök av filmens regissör

Vi har skrivit om filmen Nille på Ringsö i några nummer av Ö-bladet tidigare, så det fanns en viss förväntan bland publiken när filmens regissör Ulf Bertilsson började med att berätta om sin långa resa från idé och fram till en färdig film.

Det blev en resa över flera år där Ulf tillsammans med fotografen Thomas Blomqvist fick vara med i Nilles vardag under alla årstider på Ringsö. Det har skrivits att Nille bor ensam på sin ö, men han är långt ifrån ensam om man tänker på alla hästar och andra djur på Ringsö. Hästarna betyder mycket för Nille och det ser man tydligt i filmen. Utan att berätta för mycket om filmen så betyder även Nilles mamma mycket och här får vi höra om hennes bakgrund och vad hon känner för livet på Ringsö. Vi får följa med på Nilles olika uppdrag och ser hans olika roller i skärgårdsarbetet för en levande skärgård.

Men hjälp av Fredrik Henn här på ön hade vårt Missions- och kulturhus förvandlats till en fin lokal för filmvisning. Placering av duk, ljussättning och högtalare ordnade han med. Mari från Bakfickan hade ordnat med lite frukt till filmen och ordnat en god middag efter filmen. Efteråt har jag pratat med flera i publiken för att höra vad de tyckte om filmen. Några röster kommer här. /Eva Widlund

Vi är glada och tacksamma för att det ordnas både underhållning och mat.

Väldigt bra med en inblick i förarbetet av filmen.

Bra med stora filmduken i missionshuset.

Trevligt arrangemang.

Lite för lågt ljud.

Synd att man inte fick lite mera uppfattning om miljön på ön.

En värtalig person, som kan tala för sig.

Trevligt att få se filmen.

En mycket intressant film, skulle vilja veta mer hur det gick för Nille.

En bra film, synd att ljudet var dåligt. Svårt att höra vad de sa.

En vacker film om intressanta människor på en vacker ö.

Så fin film om Nille som följde sitt hjärta och valde det enkla livet på sin vackra ö.

Ö-riket Ringsö

TACK Ulf för att du kom till Vinön med din film!
TACK Fredrik för ditt arbete med lokalen!

Missade du tyvärr filmen?

Jag har fått förfrågan om filmen kan visas igen, från folk som inte hade möjlighet att vara med och se filmen när vi visade den i oktober. ANMÄL ditt intresse till mig så får vi se hur många som är intresserade och om vi kan ordna något igen, men då blir det utan regissörbesöket.

Eva Widlund (Du kan nå mig på Ö-bladets adress o-bladet@vinon.se)

Uthyrning av släpkärria

Hyr släpkärria direkt på ön,
praktiskt och bra!

Vinöns kultur- och hembygdsförening har en släpkärria för uthyrning. Den är försedd med en täckande plastkåpa och utrustad med tipp.

Totalvikt är 900 kg, maxlast 640 kg.

Bokas hos släpkärreförvaltare Lars Eklund
telefon 0705 31 38 33

	<u>Pris/dygn:</u>	<u>Pris/vecka</u>
Föreningsmedlem	260:-	1000:-
Övriga	520:-	2000:-

Vinöns kultur- och hembygdsförening
SWISH nr 123 396 25 29

Vinöns café i skolhuset

*Vinöns café söker nu nya ägare
inför sommaren 2025.*

Känner du att detta vore något för dig
hör av dig till Veronica 070 425 31 13

wilhelmsson.v@gmail.com.

Sugen på gös och/eller kräftor?

Kom förbi gröna sjömärket på
norra ön eller slå en signal!

Välkommen!

Åsa 0703 100 654

Från ö till ö – återbesök på Aspö

En dag i mitten av oktober åkte jag tillsammans med riksförbundets ordförande Lotten Hjelm till Aspö i Blekinge. Vi var förtrupp till höstens representantskapsmöte i Skärgårdarnas Riksförbund. Catrine och Rose-Marie skulle komma till helgen, men jag hade förmånen att få några extra dagar vid detta ö-besök. Det tar några timmar att åka bil till Karlskrona och med någon minuts marginal hade vi hittat färjeläget mitt i stan och gled in i den sista filen. Betydligt större färja här än vad vi har hos oss, men överfarten tar ungefär lika lång tid. Det här var andra gången som jag skulle besöka Aspö, jag undrade om jag skulle känna igen mig. Det var faktiskt sexton år sedan sist.

När vi kom till ön var det mörkt och vi åkte utmed den östra sidan av ön där den mest samlade bebyggelsen finns. Efter en stund såg vi lots-tornet sticka upp och då visste vi att vi var framme. Tornet kände jag i alla fall igen! Eftersom vi kom först fick vi gå på lite upptäcktsfärd innan vi flyttade in i en av stugorna vid Lotstornet. Det skulle nog bli populärt att få bo uppe i tornet, tänkte vi.

Nästa dag skulle vi upptäcka Aspö och vi åkte runt på alla vägar vi kunde hitta. Det är en vacker ö med ett omväxlande landskap. Vi besökte den välsorterade ICA-affären där det fanns allt från färgglada hattar

till Halloween och små fingervantar för 10 kr till ett brett sortiment av diverse livsmedel. Vi såg också brandstationen som låg nära hamnen där vår möteslokal i klubbhuset fanns. Här träffade vi Karl-Erik som var vår värd förra gången, ett trevligt möte! Vid rundturen på smala vägar med vackra stenmurar kom vi till öns kyrka. Här håller Aspö församling gudstjänster och musikkvällar med mera. Kyrkogården ligger på andra sidan vägen som en del av ett stort fält, inga träd på den kyrkogården. När vi kom in på de riktigt små vägarna kom vi först till en hamn varifrån man kan åka båt till grannön Hasselö och senare kom vi till ett rejält staket med tydliga skyltar att längre fick man inte köra. Det är militärt område på en del av ön.

Fredag förmiddag besökte vi den gula skolan på Aspö. Den är med i nätverket för skärgårdsskolor och har varit med i flera samverkansprojekt, som Skärgårdsbarnens geografibok. Det var första gången som jag besökte skolan och det var intressant och roligt att gå runt på skolan och prata med både elever och personal. Till lunchen kom en äldre man och åt sin lunch på skolan, en fin service! I oktober fyllde Aspö skola 100 år och det firade man med att ha en gammeldags skoldag på alla sätt. Den gamla röda skolan som stängde för 100 år sedan är nu PRO-lokal.

Besöker gärna Aspö igen! Eva Widlund

JULLUNCH

serveras onsdag 11 dec kl. 12.30 i Vinöns skola

Pris 250:-/person

Anmälan senast 1 dec till Solveig Eriksson
070 - 677 67 35, solveig.eriksson@bahnhof.se

Först till kvarn - max 40 personer

VÄRMT VÄLKOMNA ALLA LUNCHGÄSTER
ÖNSKAR TJEJGRUPPEN

Vill du ha hjälp med snickeriarbeten?

Tomas har över 20 års erfarenhet inom snickeri. Han utför renovering, utbyggnation och nybyggnation och även tillsyn av fastighet.

TMS kan också utföra underhållsarbeten och hushållsnära tjänster i ditt hem.

T.ex. trädgårdsarbete, dammsuga, tvätta, stryka, laga och lägga upp kläder.

Sätta upp och ta ner gardiner.

Hämta/lämna och passa barn och fixa mellanmål.

Hjälpa person, följa med på promenader och göra enklare ärenden, även laga enklare mat.

Vi erbjuder ROT och RUT – avdrag.

Vad som är ROT och RUT- avdragsgrundande tjänster finns på Skatteverkets hemsida.

[Ger arbetet rätt till rotavdrag? | Skatteverket](#)

[Ger arbetet rätt till rutavdrag? | Skatteverket](#)

Låter det intressant? Kontakta oss!

Tomas Neiler 070 816 49 63 eller Catrine Neiler 0739 400061

Skärgårdarnas Riksförbund hade möte på Aspö i Blekinge

I år fick vi åka till Aspö i Blekinge för att vara med på ett representantskapsmöte. Det är på SRF:s representantskapsmötet vi går igenom vad ordförande och styrelsen jobbar med och hur vi ska arbeta framåt.

Till Aspö kommer man med en trafikverksfärja som tar 36 trafikenheter, färjeturen tar 25 minuter. Det går vanligtvis 22 turer på vardagar. Färjan går från Karlskrona och har en stor passagerarhytt men toaletten är stängd till resenärernas missnöje.

Aspö är cirka 8 km² stor och är präglad av militär verksamhet precis som Karlskrona. Det bor cirka 500 personer på Aspö året runt men på sommaren är man bortåt 3000 personer på ön.

Verksamheten i Skärgårdarnas Riksförbund

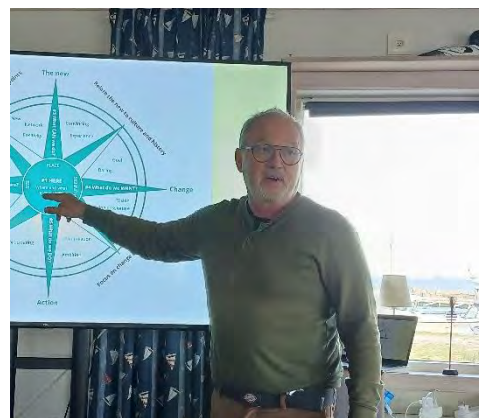
Ordförande i SRF Lotten Hjelm inleder.

Skärgårdarnas Riksförbund har under året jobbat med ett **ungdomsläger** och till sommaren ska ungdomar i åldrarna 13-16 år träffa andra skärgårdsungdomar från Danmark och Finland. Det har gjorts en minitredning om **kompensationsstödet till jordbruket** på öar eftersom det fördelas väldigt olika till våra skärgårdsbönder. **Nätverket för skärgårdsforskning SNIR** (Swedish Network Island Research) arbetar vidare och det ska tillkomma en doktorandtjänst för skärgårdsfrågor vid Södertörns högskola. Det kommer också vara en forskarkonferens om skärgårdsfrågor under vårvintern.

Representantskapsmötet var också positiva till att **skärgårdsriksdagen** skulle återkomma även nästa år. SRF jobbar vidare för att Sverige ska anta en **skärgårdspolicy** som många andra länder i Europa redan har gjort. Det har varit möte med **ESIN**= European Small Island Federation i Kroatien. Sten-Åke från Ven är ordförande, Anetté från Bohuslän är kassör i ESIN och Lotten och Maria från styrelsen i SRF var Sveriges representanter. Andra frågor som är aktuella är brev och pakethantering i skärgården samt boende. SRF får medel från Näringsdepartementet i treårsperioder och nu är den befintliga treårsperioden snart slut så vi vet inte om SRF kommer få några pengar till nästa år, men det finns mycket som pekar på det.

Sören gästar SRF

Lördagens gäst var Sören Hermansen från Samsö i Danmark som sen 1997 har jobbat för att få Samsö att bli en koldioxidneutral ö och har också lyckats med det. På Samsö har man gemensamt ägda vindkraftverk, solceller som driver kommunens el-bilar, man har fjärrvärmeverk som eldas med halm och flis från ön. Anledningen till att Sören var hos oss är att Samsö energiakademi där han chef är med som en partner i kontoret som administrerar Clean Energy for EU Island. En av framgångsfaktorerna på Samsö är att man genom ett bra ledarskap har lyckats med att komma överens på ön med vad man vill göra för att minska sina koldioxidutsläpp.

Sören Hermansen kom från Samsö i Danmark till mötet på Aspö i Blekinge.

Aspö intresseförening

Aspö intresseförening, vår värdförening, berättade också under lördagen lite mer om ön och vilka frågor som man jobbar med. Tro det eller ej så var färjan en stor fråga för föreningen. Färjeläget i Karlskrona måste byggas om och det kommer att begränsa trafiken, vilket har skapat en del problem. Man har också skrivit en utvecklingsplan. Det finns 17 föreningar, en fin kyrka med en fantastisk kyrkokör. På Aspö märker man av att försvaret håller på att utöka sin verksamhet igen.

Skärgården runt

SIKO, alltså Stockholms skärgård meddelar att de har en ökande befolkning. SIKO:s område omfattar cirka 10 landmil längs kusten. Man har problem med att man från första januari 2024 inte får skicka läkemedel ut till öarna. Gods som står på lastpall är det också problem med att få ut till öarna. Men de har bra kommunikation med Värmdö kommun.

Bohusläns skärgårdsråd representerar öar längs 20 landmil av kusten. De är med i Västtrafiks trafikantråd och hoppas att det ska kunna ge bättre kommunikationer.

På Holmön är verkligen HUF aktiva. De driver affären, hamnen, prästgården och museet. De har nu också fått den populära visfestivalen på sitt bord. Man börjar fundera över hur man ska få tiden att räcka till eftersom det är många ideella timmar som ska läggas ner i alla dessa aktiviteter.

Från Gräsö rapporterar man att färjetrafiken fungerar bra, bussen går numera ner till färjan vilket man har arbetat med i flera år. Man har lämnat in ett förslag om ett projekt till LEADER, det har namnet "Sätt öarna på kartan" och handlar om hela Gräsö-skärgården där det finns fler öar med ungefär 50 bofasta som inte har någon form av kollektivtrafik.

I Smålands skärgårdsförening arbetar man med kollektivtrafiken och transporterna som bara fungerar till Hasselö men inte till de andra öarna. Hanteringen av sopor har också blivit ett område att arbeta med. Som det ser ut idag tar alla på öarna med sig sina sopor själva till fastlandet.

På Hemsö har man haft utbildning i CIP, Civil Insats Person. Man har fått sin bredbandsutbyggnad framflyttad till 2025. På Hemsö är det dålig mottagning med mobiltelefoner så bredbandet är en väldigt viktig fråga.

Förslag på kommande verksamhet i SRF

Samla forskarkonferens, skärgårdsriksdag och årsmöte under tre dagar under vårvintern.

Representantskapsmöte i oktober 2025.

Om man vill få nyheter från SRF får man gärna höra av sig till info@skargardarna.se så får man ett nyhetsbrev regelbundet.

Rose-Marie Hellén

På mötet var Rose-Marie Hellén och Catrine Neiler representanter för Vinön. Eva Widlund representerade Skolgruppen inom riksförbundet.

Nygårds Handelsbod bageri & rökeri

Norra Vinön

Vi behåller våra öppettider även i november.

Vår handelsbod ligger på lagom avstånd från vandringsstigen på Norra Vinön och du kan komma in i värmen och sätta dig en stund innan du fortsätter din promenad. Är jag inte i butiken så är det bara att ringa så kan jag ordna lite fika om du önskar.

måndag - tisdag stängt

onsdag - söndag 11-15

Vill du komma hit med ett gäng? Vi tar emot bokade sällskap på max 14 personer. Vi har en vedeldad rök, där vi röker lax och kött och även annat efter tillgång, till exempel: abborre och räkor. När det är vackert väder går det att sitta i vår trädgård, där det finns några stolar och bord ute även under vintern. Hos oss kan du njuta av god surdegspizza, lax eller annan delikatess, vi har även fika och glass. Här kan du uppleva lugnet och njuta av den fridfulla utsikten.

**På lördag den 23/11 har vi pizza kl 12-18.
Ring och beställ en plats i ugnen så fort
som möjligt. Vi sätter degen tre dagar innan.**

Catrine 073-940 00 61

Välkommen

Facebook: nygårds rökeri och delikatesser
instagram: nygardshandelsbod
www.nygårds.se och www.vinon.se

Julpyssel i handelsboden den 4 december.

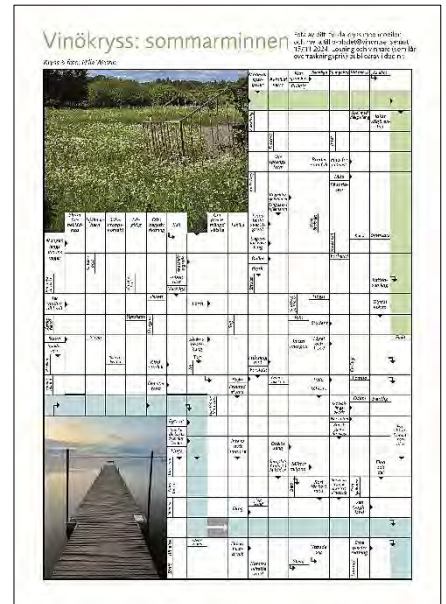
Julmarknad i Wadköping den 15 december.

Visst är det kul med korsord!

Vi har en duktig kryssmakare på ön, Nilla Westin som har sin stuga på norra ön. Hon bor i södra England så här års men håller ändå kontakten med Vinön året runt. Nu har hon gjort tre korsord till Ö-bladet och hon längtar efter att få in flera lösningar på sina kryss. När det gäller det senaste krysset på temat Sommarminnen har redaktionen endast fått in några stycken lösningar. Men om man tittar uppe i högra hörnet så kan man se att det finns tid kvar att lösa och fota och skicka in lösningen till redaktionen som sedan sänder det vidare till kryssmakaren Nilla. Kanske är det din tur att vinna!

Fram till 15 november kan du skicka in det senaste krysset från oktoberbladet. Vi hoppas på många fler inskickade lösningar!

Eva Widlund

^^^

Visst är det kul med julkort och julhälsningar!

Vill du skicka en julhälsning via Ö-bladet?

Lämna den till redaktionen så tidigt som möjligt under denna månad, dock senast fredagen den 22 november!

Lämna i den blå postlådan vid dörren till skolan, eller skicka mejl till o-bladet@vinon.se

^^^

Visst är det bra med matleveranserna på torsdagar!

Så praktiskt att få maten levererad ända hem till dörren!

Det är några som i stort sett alltid beställer mat för utkörning på torsdagen. Men det har blivit färre! En del beställer varannan vecka. Det är så klart att man kanske vill åka och handla mat i en affär emellanåt eller om man ändå passerar butiken väljer att plocka sina varor själv. Det är ändå en oerhört fin service som vi hoppas ska få fortgå.

Hoppas att det blir flera som beställer från Parkhallen, åtminstone ibland.

Eva Widlund

^^^

Tre år med Receptstafetten

Det är nu precis tre år sedan Catrine Neiler startade denna receptstafett med ett recept på en Pumpasoppa. Sedan dess har stafettpinnen vandrat vidare från den ena till den andra. Eftersom de skrivs på en sida i varje nummer kan man lätt fixa en receptsamling, tolv recept varje år! Kanske är det intressant?

Receptstafetten november

I förra numret skrev Emelia Åkerling om ett kycklingrecept. Nu har hon lämnat över stafettpinnen till maken Erik Åkerling som här presenterar ett recept på en baconpasta. Håll till godo!

Krämig baconpasta

4 portioner

Tomat 4 st

Grönsaksbuljongtärning 1 st

Parmesanost

Zucchini 1 st

Crème fraiche 2 dl

Vitlöksklyfta 2 st

Bacon 2 paket

Pasta t.ex. rigatoni 500 g

Sätt ugnen på 240 grader eller 220 grader varmluft.

Koka pasta.

Skär zucchini i halvmånar.

Tärna tomat i 2 cm stora bitar

Placera tomat och zucchini på en plåt med bakplåtspapper.

Blanda med olivolja, en nypa salt och peppar, och baka 15 min.

Strimla och stek bacon i 5 min.

Tillsätt pressad vitlök och stek 1 min.

Tillsätt crème fraiche, grönsaksbuljong och 2 matskedar av pastavattnet.

Sjud såsen till uppvärmd, 1-2 min.

Tillsätt såsen och bakade grönsakerna till pastan och blanda väl.

Smaka av med salt och peppar.

Servera med riven parmesan.

Smaklig måltid!

önskar Erik Åkerling

NOVEMBER 2024

Alla helgons dag	1	fredag				
	2	lördag	14-18	Öppet i missionshuset, Ljuständning Utställning Olle 100 år		
	3	söndag	16-17	Biblioteket öppet		
vecka 45	4	måndag			Postdag	Sophämtning
Gustav Adolfsdagen	5	tisdag	18.00	Tjejträff i skolan		
	6	onsdag		Akvarellkväll med Elin i skolan 18.00 Nygårds Handelsbod öppet onsdag-söndag 11-15	Postdag	Beställ mat
	7	torsdag				Matleverans
	8	fredag			Postdag	
	9	lördag				
	10	söndag	16-17	Biblioteket öppet		Fars dag
vecka 46	11	måndag				
	12	tisdag	18.00	Tjejträff i skolan	Postdag	
	13	onsdag	18.00	Akvarellkväll i skolan Nygårds Handelsbod öppet onsdag-söndag 11-15		Beställ mat
	14	torsdag			Postdag	Matleverans
	15	fredag				
	16	lördag	10.00	VKHF har styrelsemöte		
	17	söndag	13.45 16-17	Gudstjänst i missionshuset, Svenska kyrkan Biblioteket öppet		
vecka 47	18	måndag			Postdag	Sophämtning
	19	tisdag		Kransbindning hos Mona Drop in eftermiddag		
	20	onsdag	18.00	Akvarellkväll i skolan Nygårds Handelsbod öppet onsdag-söndag 11-15	Postdag	Beställ mat
	21	torsdag				Matleverans
	22	fredag			Postdag	
	23	lördag		Pizzadag på Nygårds Handelsbod, se annons!		
	24	söndag	16-17	Biblioteket öppet		
vecka 48	25	måndag				
	26	tisdag	18.00	Tjejträff i skolan	Postdag	
	27	onsdag	18.00	Akvarellkväll i skolan Nygårds Handelsbod öppet onsdag-söndag 11-15		Beställ mat
	28	torsdag			Postdag	Matleverans
	29	fredag				
	30	lördag				
DECEMBER	1	söndag	16-17	Biblioteket öppet		Första advent
vecka 49	2	måndag			Postdag	Sophämtning
	3	tisdag	18.00	Tjejträff i skolan		
	4	onsdag	18.00	Julpyssel i Handelsboden Nygårds Handelsbod öppet onsdag-söndag 11-15	Postdag	

Vad händer på ön under nästa månad? Hjälp till att anmäla vad som ska vara med i kalendariet!